

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

**Αριθμός Γνωμοδότησης: 169/2019
ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
ΤΜΗΜΑ ΣΤ'**

Συνεδρίαση της 26^{ης} Ιουνίου 2019

Σύνθεση

Προεδρεύουσα: Ασημίνα Ροδοκάλη, Νομική Σύμβουλος του Κράτους, αρχαιότερη των παρισταμένων Νομικών Συμβούλων του Τμήματος, λόγω κωλύματος του Προέδρου του Τμήματος Ιωάννου Διονυσόπουλου, Αντιπροέδρου του Ν.Σ.Κ.

Μέλη: Δημήτρα Κεφάλα, Δημήτριος Αναστασόπουλος, Ευαγγελία Σκαλτσά, Χαράλαμπος Μπρισκόλας, Νικόλαος Καραγιώργης, Κωνσταντίνος Ζαμπάρας και Μιχαήλ Τζουβάρας, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγήτρια: Ασημίνα Ροδοκάλη, Νομικός Σύμβουλος του Κράτους.

Αριθμός ερωτήματος: Το υπ' αριθμ. πρωτ.: 60561/1987/27-02-2019 έγγραφο του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών, της Διεύθυνσης Οικονομικής Εποπτείας και Επιθεώρησης Νομικών Προσώπων, του Τμήματος Α', που υπογράφεται από την Υπουργό Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

Ερώτημα: Ερωτάται εάν το Ελληνικό Δημόσιο είναι καθολικός διάδοχος των καταργηθέντων Κεφαλαίων Αποζημίωσης Φορτοεκφορτωτών (Κ.Α.Φ.) και του Ενιαίου Κεφαλαίου Αποζημίωσης Φορτοεκφορτωτών (Ε.Κ.Α.Φ.).

Στο πιο πάνω ερώτημα το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Στ' Τμήμα) γνωμοδότησε ως εξής:

ΙΣΤΟΡΙΚΟ

1. Από το προαναφερθέν έγγραφο της υπηρεσίας και τα στοιχεία που το συνοδεύουν προκύπτουν τα ακόλουθα:

Όπως μας ενημέρωσε η υπηρεσία, έχουν ασκηθεί από δικαιούχους (φορτοεκφορτωτές και υπαλλήλους) κατά των καταργηθέντων «Κεφαλαίων Αποζημιώσεως Φορτοεκφορτωτών» (Κ.Α.Φ.) και «Ενιαίου Κεφαλαίου Αποζημιώσεως φορτοεκφορτωτών» (Ε.Κ.Α.Φ.) και του Ελληνικού Δημοσίου, ως εγγυητή, αγωγές για την καταβολή των εφ' άπαξ αποζημιώσεων, τις οποίες δικαιούνταν. Ειδικότερα, στο έγγραφο του ερωτήματος αναφέρονται ενδεικτικώς οι κάτωθι περιπτώσεις:

α. Ενώπιον του Διοικητικού Πρωτοδικείου Πειραιά ο Ν.Μ. κλπ (συν. 8), φορτοεκφορτωτές, άσκησαν την από 20-10-2009 προσφυγή – αγωγή τους κατά του Ν.Π.Δ.Δ. με την επωνυμία «Κεφάλαιο Αποζημίωσης Φορτοεκφορτωτών Ξηράς Πειραιά» (Κ.Α.Φ.Ξ. Πειραιά) και του Ελληνικού Δημοσίου, ως εγγυητή, με την οποία ζητούσαν να τους καταβάλουν οι εναγόμενοι, αλληλεγγύως και εις ολόκληρον έκαστος, τα αιτούμενα ποσά, ως εφάπαξ αποζημίωση, κατά τα οριζόμενα ειδικότερον με την ως άνω αγωγή τους, επί της οποίας δεν έχει εκδοθεί ακόμη απόφαση.

β. Ενώπιον του Διοικητικού Πρωτοδικείου Πειραιά, οι Μ.Α. και Α.Σ., πρώην διοικητικοί υπάλληλοι του Ν.Π.Δ.Δ. με την επωνυμία «Κεφάλαιο Αποζημίωσης Φορτοεκφορτωτών Ξηράς Πειραιά», από το οποίο παραιτήθηκαν προκειμένου να συνταξιοδοτηθούν, άσκησαν την από 04-05-2010 αγωγή τους κατά του Κ.Α.Φ.Ξ. Πειραιά και του Ελληνικού Δημοσίου, ως εγγυητή, με την οποία ζητούσαν να αναγνωρισθεί η υποχρέωση των εναγομένων να τους καταβάλλουν, αλληλεγγύως και εις ολόκληρον έκαστος, τα αιτούμενα σε αυτή ποσά, ως εφάπαξ αποζημίωση, κατά τα οριζόμενα στη κείμενη νομοθεσία και την υπ' αριθ. ΕΡ 358478/05-11-1980 απόφαση του Νομάρχη Αττικής (Διαμέρισμα Πειραιώς) «Περί τροποποίησης, συμπληρώσεως και κωδικοποίησης του Κανονισμού Λειτουργίας, Διοικήσεως και Παροχών Κ.Α.Φ. Ξηράς Πειραιώς», επικουρικά δε, κατ' εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 105 επ. Εισ.Ν.Α.Κ. Δια της υπ' αριθμ. 5175/2015 απόφασης του ως άνω δικαστηρίου, η αγωγή αυτή απορρίφθηκε, κατά το μέρος, που στρεφόταν κατά του Ελληνικού Δημοσίου, για έλλειψη παθητικής νομιμοποίησης, διότι κρίθηκε ότι το Κ.Α.Φ.Ξ. Πειραιά αποτελεί χωριστό Ν.Π.Δ.Δ., διακρινόμενο από

το Κράτος, το οποίο ασκεί μόνο διοικητική επ' αυτού εποπτεία, με δικό του προϋπολογισμό, ο οποίος δεν βαρύνει τον κρατικό προϋπολογισμό και συνεπώς, τα ζητήματα οποιασδήποτε δαπάνης του, μεταξύ των οποίων και η χορήγηση εφάπαξ αποζημιώσεων, αφορούν μόνο το ίδιο και αναγνωρίστηκε η υποχρέωση του Κ.Α.Φ.Ξ. Πειραιά να καταβάλει στις ενάγουσες την αιτούμενη εφάπαξ αποζημίωση. Η απόφαση αυτή επικυρώθηκε με την υπ' αριθ. 1462/2018 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Πειραιά, το οποίο έκρινε ότι η επίμαχη εφάπαξ παροχή έχει αμιγώς ανταποδοτικό χαρακτήρα, καθ' όσον καταβάλλεται από ασφαλιστικό κεφάλαιο, το οποίο σχηματίζεται προεχόντως από εισφορές των εργαζομένων και των εργοδοτών, ο χαρακτήρας δε αυτός της εν λόγω παροχής απαλλάσσει το κράτος από την υποχρέωση εγγυήσεως του ασφαλιστικού κεφαλαίου (βλ. ΟλΣτΕ 734/2016) και συνεπώς το Ελληνικό Δημόσιο δεν ευθύνεται εις ολόκληρον με το Κ.Α.Φ.Ξ. Πειραιά για την καταβολή στις εκκαλούσες της αιτούμενης παροχής, η δε απόσβεση όσων υποχρεώσεων του Κ.Α.Φ.Ξ. Πειραιά δεν δύνανται να καλυφθούν από τα αποθεματικά και τα λοιπά περιουσιακά του στοιχεία, μετά τη διάλυση αυτού, δυνάμει του άρθρου 48 του Ν. 4250/2014, αφορά στην ευθύνη του νομικού αυτού προσώπου.

γ. Σημειώνεται ότι, δυνάμει της υπ' αριθ. 44297/2572/17-12-2014 απόφασης του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας, κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 48 του Ν. 4250/2014, είχε ήδη εγκριθεί το υπ' αριθμ. 25/14-11-2014 πρακτικό της Διοικούσας Επιτροπής του Κ.Α.Φ. Ξηράς Πειραιά, σχετικά με τη κατάργηση των πόρων και τη διάλυση αυτού. Η διάλυση του Κ.Α.Φ. έγινε σύμφωνα με τα επιμέρους οριζόμενα στην ανωτέρω απόφαση και τη κείμενη νομοθεσία και ολοκληρώθηκε μετά την εκτέλεση των προβλεπόμενων στην απόφαση αυτή ενεργειών και την έγκριση του ισολογισμού – απολογισμού του με την υπ' αριθ. πρωτ. 54558/30188/04-08-2015 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής. Κατόπιν αυτών, οι εν λόγω πρώην υπάλληλοι του Κ.Α.Φ.Ξ. Πειραιά υπέβαλαν προς το Ελληνικό Δημόσιο την από 21-11-2018 αίτησή τους, με την οποία ζητούσαν να τους καταβληθεί από αυτό, ως καθολικό διάδοχο του καταργηθέντος Κ.Α.Φ.Ξ. Πειραιά τα οφειλόμενα ποσά των εφ' άπαξ αποζημιώσεών τους, επικαλούμενοι και τις ανωτέρω δικαστικές αποφάσεις.

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

2. Στην παράγραφο 7 του άρθρου μόνου του ν. 5167/1931 (ΦΕΚ Α' 22) κωδικοποιηθέντος με το άρθρο 11 του π.δ/τος 4/9 Μαρτ. 1932 (ΦΕΚ Α' 64) ορίζονται τα ακόλουθα: «1. Προτάσει της οικείας επιτροπής ρυθμίσεως φορτοεκφορτώσεων λιμένος δύναται, δια πράξεως του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας, να επιβάλληται ειδική ανάλογος επαύξησις των τιμολογίων φορτοεκφορτωτικών εργασιών, μη δυναμένη να υπερβή την 1 δραχμήν κατά τόννον προς σχηματισμόν κεφαλαίου προς αποζημίωσιν των φορτοεκφορτωτών εκείνων, των οποίων την απομάκρυνσιν εκ των φορτοεκφορτωτικών εργασιών ήθελε κρίνει επιβεβλημένην η εν λόγω επιτροπή είτε δια την ασφάλειαν της διεξαγωγής των σχετικών έργων είτε προς αποκατάστασιν σχετικής ισορροπίας μεταξύ προσφοράς και ζητήσεως εργασίας εις τας φορτοεκφορτωτικές εργασίας. 2. Τα της εν γένει εφαρμογής του παρόντος άρθρου ορίζονται δια πράξεων του Υπουργού εθνικής Οικονομίας, εκδιδομένων μετά γνώμην του συμβουλίου εργασίας και δημοσιευομένων εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως». (Το ως άνω Π.Δ/γμα καταργήθηκε με το εδαφ. 9 της υποπαραγράφου ΙΑ7 του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 (ΦΕΚ Α' 222), με εξαίρεση τις κανονιστικές διοικητικές πράξεις που έχουν εκδοθεί κατ' εφαρμογή του άρθρου 11 αυτού).
3. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 3 του ν. 5944/1933 (ΦΕΚ Α' 387), το οποίο τροποποίησε και συμπλήρωσε το π.δ/γμα 4/9 Μαρτ. 1932 ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα: «Οσάκις η υπό της παρ. 7 του άρθρου μόνου του Νομ. 5167 προβλεπόμενη ειδική επαύξησις... είναι ανεπαρκής προς σχηματισμόν του απαιτούμενου κεφαλαίου δια την αποζημίωσιν ή την συνταξιοδότησιν των εκ της εργασίας των απομακρυνομένων φορτοεκφορτωτών δύναται δια πράξεως του Υπουργού εθνικής Οικονομίας, μετά πρότασιν της οικείας επιτροπής ρυθμίσεως φορτοεκφορτώσεων, να επιβληθή και κράτησις μέχρι μιας δραχμής κατά τόννον επί της αμοιβής των εργατών και μέχρις ετέρας μιας δραχμής κατά τόννον επί των πρακτορειακών δικαιωμάτων... Προτάσει της οικείας Επιτροπής Ρυθμίσεως Φορτοεκφορτώσεων και μετ' έγκρισιν του Υφυπουργού της Εργασίας δύνανται να υπαχθώσιν εις το Κεφάλαιον αποζημιώσεως Φορτοεκφορτωτών, υπ' ούς όρους ήθελον ορισθή παρά της Επιτροπής ταύτης, α) οι εις το Κεφάλαιον τούτο υπηρετούντες υπάλληλοι, β) οι

υπάλληλοι παραδόσεως και παραλαβής εμπορευμάτων (σημειωταί) και γ) οι εις την κομιστικήν υπηρεσίαν των Τελωνείων ασχολούμενοι εργάται... (Το ανωτέρω εδάφιο προστέθηκε δια του άρθρ. 2 α.ν. 2212/1940, (ΦΕΚ Α' 54) ο οποίος καταργήθηκε με το εδαφ. 9 της υποπαραγράφου ΙΑ7 του ν. 4093/2012). Η επί των σχηματιζομένων κεφαλαίων αποζημιώσεως ή συνταξιοδοτήσεως των φορ/των εποπτεία και ο τε διαχειριστικός και διοικητικός έλεγχος ανήκουν εις την αρμοδίαν υπηρεσίαν της Γενικής Διευθύνσεως Εργασίας... Τα της εν γένει εφαρμογής των περί κεφαλαίου αποζημιώσεως ή συνταξιοδοτήσεως των φορ/των διατάξεων ορίζονται δια πράξεων του επί της Εργασίας Υφυπουργού, δημοσιευομένων εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως». (Τα ανωτέρω εδάφια προστέθηκαν με το άρθρο 2 α.ν. 381/1936 (ΦΕΚ Α' 569), ο οποίος καταργήθηκε με το εδαφ. 9 της υποπαραγράφου ΙΑ7 του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012)).

4. Στο άρθρο 5 του ν. 6178/1934 (ΦΕΚ Α' 214) ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα: «1. Τα κατά τους ορισμούς του άρθρου 7 του νόμου 5167 και του άρθρου 3 του νόμου 5944 σχηματιζόμενα κεφάλαια επονομάζονται του λοιπού «Κεφάλαια αποζημιώσεως φορτοεφορτωτών» και καθίστανται υποκείμενα δικαιωμάτων και υποχρεώσεων. Αι αρμόδια επιτροπαί ρυθμίσεως φορτοεφορτώσεων επιφορτίζονται με την διοίκησιν και διαχείρισιν των τοιούτων κεφαλαίων...». (Ο ως άνω νόμος καταργήθηκε με την περ. 9 της υποπαραγράφου ΙΑ.7 του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012, με εξαίρεση τις κανονιστικές διοικητικές πράξεις που έχουν εκδοθεί κατ' εφαρμογή του άρθρου 5 αυτού).

5. Στο άρθρο 6 του Ν.Δ/τος 1254/1949 (ΦΕΚ Α' 288), το οποίο τροποποίησε και συμπλήρωσε τις ως άνω διατάξεις των περί φορτοεκφορτώσεων νόμων, ορίζονται τα ακόλουθα: «Προτάσει της οικείας Επιτροπής Ρυθμίσεως Φορτοεκφορτώσεων Λιμένος ή Ξηράς δύναται να επιβάληται δι' αποφάσεως του Υπουργού Εργασίας, ειδική ανάλογος επαύξησις των τιμολογίων φορτοεκφορτωτικών εργασιών, βαρύνουσα τον φορτοπαραλήπτην, ανάλογος δε κράτησις των τιμολογίων τούτων βαρύνουσα τους εργάτας, προς σχηματισμόν Κεφαλαίου δια την καταβολήν αποζημιώσεως (εφ' άπαξ ή περιοδικής) εις τους φορτοεκφορτωτάς εκείνους, των οποίων την απομάκρυνσιν ήθελε κρίνει επιβεβλημένην η εν λόγω Επιτροπή, είτε δια την ασφάλειαν διεξαγωγής των φορτοεκφορτωτικών έργων, είτε προς

αποκατάστασιν σχετικών φορτοεκφορτωτικών έργων είτε προς αποκατάστασιν σχετικής ισορροπίας μεταξύ προσφοράς και ζήτησεως εργασίας εις τας φορτοεκφορτωτικές εργασίας. Τα της εν γένει εφαρμογής του παρόντος άρθρου ορίζονται δι' αποφάσεων του Υπουργού Εργασίας, δημοσιευομένων εις την εφημερίδα της Κυβερνήσεως». (Ο ως άνω νόμος καταργήθηκε με την περ. 9 της υποπαραγράφου ΙΑ7 του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012, με εξαίρεση τις κανονιστικές διοικητικές πράξεις που έχουν εκδοθεί κατ' εφαρμογή του άρθρου 6 αυτού).

6. Στο άρθρο 280 παρ. ΙΙ περ. 37 του ν. 3852/2010 (ΦΕΚ Α' 87) ορίζονται τα εξής: «ΙΙ. Στις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις απονέμεται η άσκηση των ακόλουθων, πρόσθετων, αρμοδιοτήτων:... 37. Η διαχείριση Κεφαλαίων Αποζημίωσης Φορτοεκφορτωτών (ΚΑΦ), σύμφωνα με το ν. 5167/1932 (ΦΕΚ 64 Α) και το άρθρο 6 του ν.δ. 1254/1949 (ΦΕΚ 288 Α')...».

7. Στο άρθρο 10 του ν. 4109/2013 (ΦΕΚ Α' 16/23-01-2013) ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα: «1. Τα Κεφάλαια Αποζημίωσης Φορτοεκφορτωτών (Κ.Α.Φ.), τα οποία έχουν συσταθεί βάσει των διατάξεων του άρθρου μόνου παρ. 7 του ν. 5167/1931 (Α' 222) (άρθρο 11 του π.δ. της 4ης Μαρτίου 1932), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει συγχωνεύονται σε Ν.Π.Δ.Δ. που συνιστάται με τον παρόντα νόμο, υπό την επωνυμία «Ενιαίο Κεφάλαιο Αποζημίωσης Φορτοεκφορτωτών» (Ε.Κ.Α.Φ.), με έδρα την Αθήνα. Το Ν.Π.Δ.Δ. που συνιστάται τελεί υπό την εποπτεία του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας. 2. Σκοπός του Ε.Κ.Α.Φ. είναι η παροχή εφάπαξ αποζημίωσης στα υπαγόμενα σε αυτό πρόσωπα ή στα μέλη των οικογενειών τους, λόγω οικειοθελούς οριστικής αποχώρησης από το επάγγελμα του φορτοεκφορτωτή. 3. Το Ε.Κ.Α.Φ. διοικείται από Πρόεδρο και Διοικητικό Συμβούλιο, που ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας... 4. Οι διατάξεις που διέπουν τους πόρους των Κ.Α.Φ. που συγχωνεύονται με την παράγραφο 1 εξακολουθούν να ισχύουν. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας καθορίζεται κάθε σχετικό θέμα και λεπτομέρεια για τη διαδικασία είσπραξης, απόδοσης και διαχείρισης των πόρων αυτών. 5. α) Οι διατάξεις που διέπουν τους σκοπούς, τους πόρους, τους δικαιούχους και τα υπαγόμενα πρόσωπα των Κ.Α.Φ. που συγχωνεύονται, καθώς και οι κανονιστικές και καταστατικές διατάξεις αυτών, εξακολουθούν να ισχύουν, εφόσον δεν είναι αντίθετες στις

διατάξεις του παρόντος νόμου. β) Τα αποθεματικά των Κ.Α.Φ. που συγχωνεύονται με την παράγραφο 1, καθώς και των επί μέρους κατηγοριών, εντάσσονται ως αποθεματικά στο Ε.Κ.Α.Φ. σε χωριστές κατηγορίες, με χωριστές μερίδες και εξακολουθούν να διέπονται από τις διατάξεις που ισχύουν κατά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού.... 6. α) Με διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Οικονομικών, Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας, ύστερα από εισήγηση του Διοικητικού Συμβουλίου, εγκρίνεται ο Κανονισμός Λειτουργίας, Διοίκησης και Παροχών του Ε.Κ.Α.Φ.. β) Στον Κανονισμό Λειτουργίας, Διοίκησης και Παροχών του Ε.Κ.Α.Φ. καθορίζονται, ιδίως, οι αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου, η οργάνωση και η διάρθρωση των υπηρεσιών του συνιστώμενου νομικού προσώπου, οι θέσεις προσωπικού, οι αρμοδιότητες, τα καθήκοντα και τα θέματα οικονομικής διαχείρισης προϋπολογισμού, διοίκησης και διαχείρισης αποθεματικών και περιουσίας, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια. 7. Το πάσης φύσεως προσωπικό των Κ.Α.Φ. που συγχωνεύονται με την παράγραφο 1 μεταφέρεται με την ίδια σχέση στο Ε.Κ.Α.Φ.. Το προσωπικό αυτό κατατάσσεται σε αντίστοιχες θέσεις που προβλέπονται από τον Κανονισμό Λειτουργίας, Διοίκησης και Παροχών της προηγούμενης παραγράφου. Για το σκοπό αυτόν εκδίδεται διαπιστωτική πράξη του οργάνου διοίκησης, περίληψη της οποίας δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. 8. Η κυριότητα και κάθε άλλο εμπράγματο δικαίωμα επί της κινητής και ακίνητης περιουσίας των καταργούμενων και συγχωνευόμενων Κ.Α.Φ. περιέρχονται αυτοδικαίως, χωρίς την τήρηση οποιουδήποτε τύπου, πράξης ή συμβολαίου, ατελώς και χωρίς αντάλλαγμα στο συνιστώμενο με τον παρόντα νόμο Ν.Π.Δ.Δ., με την επιφύλαξη των συνταγματικών διατάξεων περί δωρεών, κληρονομιών και κληροδοσιών, το οποίο έχει στο εξής την αποκλειστική χρήση και διαχείριση των περιουσιακών στοιχείων των καταργούμενων Κ.Α.Φ., αλλά και την ευθύνη για τη διαφύλαξη και τη διαχείριση των αρχείων τους. 9. Το Ε.Κ.Α.Φ. υποκαθίσταται, αυτοδικαίως, και χωρίς καμία άλλη διατύπωση, σε όλα τα δικαιώματα, υποχρεώσεις, μεταξύ των οποίων και η υποχρέωση καταβολής του ΕΕΤΗΔΕ και του φόρου ακίνητης περιουσίας, και έννομες σχέσεις των καταργούμενων Κ.Α.Φ.. Η μεταβίβαση αυτή συνιστά καθολική διαδοχή, οι δε τυχόν δίκες των καταργούμενων και συγχωνευόμενων Κ.Α.Φ. συνεχίζονται

από το συνιστώμενο Ν.Π.Δ.Δ. χωρίς καμία άλλη διατύπωση και χωρίς να επέρχεται βίαιη διακοπή τους».

8. Στη παρ. 2 του άρθρου 40 του Ν. 4144/2013 (ΦΕΚ Α' 88) ορίζονται τα ακόλουθα: «Στο τέλος του άρθρου 10 του ν. 4109/2013 προστίθεται παράγραφος 10, η οποία έχει ως εξής: «10.α) Μέχρι την έγκριση του προϋπολογισμού του Ενιαίου Κεφαλαίου Αποζημίωσης Φορτοεκφορτωτών Λιμένων ή Ξηράς που συνιστάται με τη παράγραφο 1, τα Κεφάλαια Αποζημίωσης Φορτοεκφορτωτών που συγχωνεύονται με την παράγραφο 1 και όχι μετά τις 30.6.2013 εξακολουθούν να λειτουργούν με προϋπολογισμούς, που εγκρίνονται από τους Γενικούς Γραμματείς των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων και να πραγματοποιούνται δαπάνες και μετά τις 31 Ιανουαρίου 2013... γ) Μέχρι τη συγκρότηση και ορισμό του νέου Δ.Σ. του Ενιαίου Κεφαλαίου Αποζημίωσης Φορτοεκφορτωτών (Ε.Κ.Α.Φ.) που συνιστάται με την παράγραφο 1 και όχι μετά τις 30.6.2013, οι υπάρχουσες την 11.11.2012 Διοικούσες Επιτροπές των Κεφαλαίων Αποζημίωσης Φορτοεκφορτωτών Λιμένων ή Ξηράς, εξακολουθούν να ασκούν τις αρμοδιότητες τους για τα θέματα που αφορούν το αντίστοιχο ΚΑΦ. Στην περίπτωση που έχει λήξει η θητεία τους, αυτή παρατείνεται μέχρι τη συγκρότηση και του ορισμού του νέου Δ.Σ. του Ε.Κ.Α.Φ...». Ήδη, δυνάμει της υπ' αριθμ. 12565/Δ1.2943/23-04-2013 απόφασης του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας, όπως τροποποιήθηκε με την υπ' αριθμ. 4789/Δ1.875/14-03-2014 απόφαση του ίδιου ως άνω Υπουργού, συγκροτήθηκε το Δ.Σ. του Ε.Κ.Α.Φ.
9. Στη παράγραφο 4 του άρθρου 102 του ν. 4172/2013 (ΦΕΚ Α' 167/23-07-2013) ορίζονται τα ακόλουθα: «4. α. Η προθεσμία του εδαφίου α' της παρ. 10 του άρθρου 10 του ν. 4109/2013, όπως προστέθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 40 του ν. 4144/2013, παρατείνεται μέχρι 31.12.2013 και τα Κεφάλαια Αποζημίωσης Φορτοεκφορτωτών εξακολουθούν να λειτουργούν με προϋπολογισμούς και απολογισμούς - ισολογισμούς που εγκρίνονται από τους Γενικούς Γραμματείς των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων. β. Το εδάφιο γ' της παρ. 10 του άρθρου 10 του ν. 4109/2013, όπως προστέθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 40 του ν. 4144/2013, αντικαθίσταται αφότου ίσχυσε, ως εξής: «γ) Οι υπάρχουσες την 11.11.2012 Διοικούσες Επιτροπές των Κεφαλαίων Αποζημίωσης (ΚΑΦ) Φορτοεκφορτωτών Ξηράς και Λιμένων εξακολουθούν να ασκούν τις αρμοδιότητές τους για θέματα που αφορούν το αντίστοιχο ΚΑΦ και

με τις κανονιστικές διοικητικές πράξεις που έχουν εκδοθεί κατ' εφαρμογή του άρθρου 6 του ν.δ. 1254/1949 και του άρθρου 11 του π.δ. της 4/9 Μαρτίου 1932 (ΦΕΚ 64/Α/1938) κωδικοποιημένος νόμος 5167/1932 ή που θα εκδοθούν κατ' εφαρμογή των παραπάνω διατάξεων. Στην περίπτωση που έχει λήξει η θητεία τους αυτή παρατείνεται μέχρι 31.12.2013. Επίσης στην περίπτωση που για οποιονδήποτε λόγο έχει αποχωρήσει ο Πρόεδρος ή μέλος της Διοικούσας Επιτροπής του ΚΑΦ ή για οποιονδήποτε λόγο έχει κενωθεί η θέση με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, διορίζεται στη θέση αυτή νέος Πρόεδρος ή νέο μέλος της αντίστοιχης κατηγορίας από εκείνη της οποίας τα μέλη συγκροτούν τη Διοικούσα».

10. Στο άρθρο 48 του ν. 4250/2014 (ΦΕΚ Α' 74/26-03-2014) ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα: «1. Η λειτουργία του Ενιαίου Κεφαλαίου Αποζημίωσης Φορτοεκφορτωτών (Ε.Κ.Α.Φ.), που συστήθηκε με το άρθρο 10 του ν. 4109/2013 (Α 16) αρχίζει μετά την έγκριση του προϋπολογισμού του και την έκδοση του διατάγματος που προβλέπεται στην παράγραφο 6 του ως άνω άρθρου του ανωτέρω νόμου. 2. Η προθεσμία του εδαφίου α της παρ. 10 του άρθρου 10 του ν. 4109/2013, όπως προστέθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 40 του ν. 4144/2013 και παρατάθηκε με την παρ. 4α του άρθρου 102 του ν. 4172/2013, παρατείνεται μέχρι 31.12.2014 και τα Κεφάλαια Αποζημίωσης Φορτοεκφορτωτών εξακολουθούν να λειτουργούν, να πραγματοποιούν δαπάνες και να εκπληρώνουν τους σκοπούς τους, όπως προβλέπεται στους οικείους Κανονισμούς Διοίκησης, Λειτουργίας και Παροχών των ΚΑΦ, με προϋπολογισμούς και απολογισμούς - ισολογισμούς, που υποβάλλονται στους Γενικούς Γραμματείς των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων και εγκρίνονται από τους ίδιους χωρίς να απαιτείται και η υποβολή έκθεσης Εξελεγκτικής Επιτροπής. Παρέχεται δε δυνατότητα στις Διοικούσες Επιτροπές να τροποποιούν τους οικείους Κανονισμούς Διοίκησης, Λειτουργίας και Παροχών των ΚΑΦ, να προβαίνουν και σε αναλογική απομείωση των ποσών των εφάπαξ παροχών, σύμφωνα με την οικονομική κατάσταση εκάστου ΚΑΦ και αρμοδιότητα έγκρισης των ως άνω τροποποιήσεων στους Γενικούς Γραμματείς των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων. 3. Η προθεσμία του εδαφίου γ της παρ. 10 του άρθρου 10 του ν. 4109/2013, όπως προστέθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 40 του ν. 4144/2013 και αντικαταστάθηκε με την παρ. 4β του άρθρου 102 του ν. 4172/2013, παρατείνεται μέχρι 31.12.2014. 4. Τα Κεφάλαια

Αποζημίωσης Φορτοεκφορτωτών που υπήρχαν πριν την έναρξη ισχύος του άρθρου 10 του ν. 4109/2013 και τα οποία εξακολουθούν να λειτουργούν μέχρι 31.12.2014, δύνανται με αποφάσεις των Διοικουσών Επιτροπών, οι οποίες υποβάλλονται στη Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών και εγκρίνονται από τον Υπουργό Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας, δυναμένου να τροποποιεί αυτές, να διαλύονται και τα εναπομείναντα αποθεματικά κεφάλαια των ΚΑΦ, μετά την ολοσχερή εξόφληση των πάσης φύσεως προς τρίτους τυχόν υποχρεώσεων, να διανέμονται στα έχοντα δικαίωμα πρόσωπα προς απόληψη εφάπαξ αποζημίωσης (φορτοεκφορτωτές και υπαλλήλους)...Από της εξαντλήσεως του οικείου λογαριασμού, όπως προβλέπεται παραπάνω, εξαντλείται κάθε οικονομική υποχρέωση του ΚΑΦ, λογιζομένου του δικαιώματος προς απόληψη εφάπαξ αποζημίωσης εκάστου δικαιούχου ως πλήρως ικανοποιημένου. Τα ανωτέρω οριζόμενα στην παρούσα παράγραφο ισχύουν και για τις τυχόν οφειλόμενες εφάπαξ αποζημιώσεις των δικαιούχων φορτοεκφορτωτών και υπαλλήλων του ΚΑΦ, οι οποίοι λόγω οικονομικής αδυναμίας και λόγω έλλειψης των αναγκαίων αποθεματικών των ΚΑΦ δεν έχουν λάβει την, μέχρι ισχύος του παρόντος νόμου, εφάπαξ αποζημίωση και δεν τους έχει καταβληθεί μερικά ή συνολικά η εφάπαξ αποζημίωση. Τυχόν οικονομικές απαιτήσεις κάθε είδους των δικαιούχων των ΚΑΦ από τον Κρατικό Προϋπολογισμό δεν ικανοποιούνται. Τυχόν αδιάθετα κεφάλαια μετά την ολοσχερή καταβολή των υποχρεώσεων και τη διανομή των αποθεματικών, καθώς και η κινητή και ακίνητη περιουσία, ο εξοπλισμός και τα περιουσιακά στοιχεία των ΚΑΦ που διαλύονται περιέρχονται αυτοδίκαια, χωρίς την τήρηση οποιουδήποτε τύπου, πράξης ή συμβολαίου, ατελώς και χωρίς αντάλλαγμα στο Ενιαίο Κεφάλαιο Αποζημίωσης Φορτοεκφορτωτών (Ε.Κ.Α.Φ.), με την επιφύλαξη των συνταγματικών διατάξεων περί δωρεών, κληρονομιών και κληροδοσιών, το οποίο έχει στο εξής την αποκλειστική κυριότητα, χρήση και διαχείριση των περιουσιακών στοιχείων των διαλυόμενων ΚΑΦ. Υφιστάμενες μισθώσεις ακινήτων των διαλυόμενων ΚΑΦ λύνονται αζημίως το αργότερο μέχρι τις 31.12.2014. Χρηματικά διαθέσιμα και εν γένει Αποθεματικά Κεφάλαια Κεφαλαίων Αποζημίωσης Φορτοεκφορτωτών (ΚΑΦ), τα οποία έχουν διαλυθεί ή δεν λειτουργούν για τουλάχιστον μια τριετία και είναι κατατεθειμένα σε οποιαδήποτε τράπεζα ή εναπομείναντα κεφάλαια των ΚΑΦ, τα οποία

τηρούνται σε αδρανείς τραπεζικούς λογαριασμούς με αποφάσεις του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας, και αφού έχουν εξοφληθεί οι τυχόν εφάπαξ αποζημιώσεις των φορτοεκφορτωτών και οι προς τρίτους υποχρεώσεις τους, όπως προβλέπεται στο παρόν άρθρο, περιέρχονται αυτοδίκαια στο Ενιαίο Κεφάλαιο Αποζημίωσης Φορτοεκφορτωτών (Ε.Κ.Α.Φ.) και μεταφέρονται ως έσοδα του... 5. Με αποφάσεις του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας ρυθμίζεται κάθε θέμα που δεν προβλέπεται στις παραπάνω διατάξεις, ιδίως τα της ανάληψης απόδοσης των διαθεσίμων, καθώς και κάθε άλλο θέμα που είναι αναγκαίο για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου».

11. Στην παράγραφο 1.Α. του άρθρου 68 του ν. 4316/2014 (ΦΕΚ Α' 270/24-12-2014) ορίζονται τα ακόλουθα: «Στο τέλος της παρ. 4 του άρθρου 48 του ν. 4250/2014 (Α' 74) προστίθενται εδάφια ως εξής: «Το προσωπικό των Κεφαλαίων Αποζημίωσης Φορτοεκφορτωτών που διαλύονται σύμφωνα με την παρούσα παράγραφο, εφόσον μέχρι την ημερομηνία οριστικής παύσης λειτουργίας τους δεν έχει ολοκληρωθεί η έκδοση Κανονισμού Λειτουργίας του ΕΚΑΦ και η μεταφορά του προσωπικού σε αυτό σύμφωνα με την παρ. 7 του άρθρου 10 του ν. 4109/2013 (Α' 16), τίθεται σε διαθεσιμότητα σύμφωνα με τις διατάξεις της υποπαραγράφου Ζ2 της παρ. Ζ' του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 (Α' 222) με απόφαση του Προέδρου της Διοικούσας Επιτροπής του ΚΑΦ. Μετά τη θέση τους σε διαθεσιμότητα οι υπάλληλοι υπάγονται στις διατάξεις της υποπαραγράφου Ζ1 της παρ. Ζ' του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 (Α' 222). Για την εφαρμογή των ανωτέρω ως υπηρεσία προέλευσης νοείται το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας. Μετά την οριστική παύση λειτουργίας του ΚΑΦ σύμφωνα με τα παραπάνω, οι αναφερόμενες στις υποπαραγράφους Ζ1 και Ζ2 της παρ. Ζ' του άρθρου πρώτου του ν. 4093/ 2012 (Α'222) αποφάσεις εκδίδονται από τον Υπουργό Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας. Το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας αναλαμβάνει να καλύψει τη δαπάνη μισθοδοσίας τους για το διάστημα που οι παραπάνω υπάλληλοι θα βρίσκονται σε καθεστώς διαθεσιμότητας, καθώς και τις αποζημιώσεις αυτών. Η παρούσα ρύθμιση καταλαμβάνει όλα τα ΚΑΦ που έχουν οριστικά καταργηθεί ή διαλυθεί μετά την 1.3.2014. Σε περίπτωση λειτουργίας του ΕΚΑΦ οι ανωτέρω δαπάνες για μισθούς και αποζημιώσεις βαρύνουν τον προϋπολογισμό του

Ν.Π.Δ.Δ. (ΕΚΑΦ) και θα αποδίδονται από αυτό στον Κρατικό Προϋπολογισμό.»

12. Στην παράγραφο 1.Β. του άρθρου 74 του ν. 4331/2015 (ΦΕΚ Α' 69/02-07-2015) ορίζονται τα ακόλουθα: «Μόνιμοι υπάλληλοι, καθώς και το προσωπικό με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου των Κεφαλαίων Αποζημίωσης Φορτοεκφορτωτών (Κ.Α.Φ.) που διαλύονται, δύνανται με αίτησή τους να μεταταγούν ή μεταφερθούν με την ίδια σχέση εργασίας, κατά παρέκκλιση κάθε αντίθετης διάταξης, σε Οργανισμούς και νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) εποπτείας του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, καθώς και στο Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας. Η μετάταξη ή μεταφορά γίνεται με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης σε κενή οργανική θέση ή σε συνιστώμενη προσωποπαγή, η οποία καταργείται μετά την καθ' οιονδήποτε τρόπο αποχώρηση του υπαλλήλου από την Υπηρεσία. Για το προσωπικό που μετατάσσεται ή μεταφέρεται με το παρόν άρθρο εφαρμόζονται οι διατάξεις των παραγράφων 2, 3 και 4 του άρθρου 13 του ν. 4109/2013 (Α' 16)».

13. Στη παράγραφο 2 του άρθρου 50 του ν. 4430/2016 (ΦΕΚ Α' 205/31-12-2016) ορίζονται τα ακόλουθα: «2. α. Το Ν.Π.Δ.Δ. με την επωνυμία «Ενιαίο Κεφάλαιο Αποζημίωσης Φορτοεκφορτωτών» (Ε.Κ.Α.Φ.) που συστήθηκε με το άρθρο 10 του Ν. 4109/2013 (Α' 16) καταργείται από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου. β. Τα υφιστάμενα Κεφάλαια Αποζημίωσης Φορτοεκφορτωτών (Κ.Α.Φ.), τα οποία έχουν συσταθεί βάσει των διατάξεων της παρ. 7 του άρθρου μόνου του Ν. 5167/1931 (Α' 222) (άρθρο 11 του Π.Δ. της 4ης Μαρτίου 1932), του άρθρου 3 του Ν. 5944/1933 (Α' 387), του άρθρου 5 του Ν. 6178/1934 (Α' 214) και του άρθρου 6 του Ν.Δ. 1254/1949 (Α' 288) καταργούνται ή διαλύονται μέχρι τις 28.2.2017, εφαρμοζομένων των διατάξεων του άρθρου 48 του Ν. 4250/2014 (Α' 74). γ) Οι διατάξεις της παρ. 1Β του άρθρου 74 του Ν. 4331/2015 (Α' 69) ισχύουν αναλόγως για το προσωπικό των καταργούμενων ή διαλυόμενων με την ανωτέρω παράγραφο Κεφαλαίων Αποζημίωσης Φορτοεκφορτωτών. δ. Τα αποθεματικά κεφάλαια των καταργούμενων Κ.Α.Φ., μετά την ολοσχερή εξόφληση των υποχρεώσεών τους, τα εναπομείναντα αδιάθετα ποσά των μέχρι σήμερα καταργηθέντων Κ.Α.Φ., καθώς και τα χρηματικά διαθέσιμα των Κ.Α.Φ., τα οποία δεν

λειτουργούν, δεν έχουν διαλυθεί ή καταργηθεί και παραμένουν σε τραπεζικούς λογαριασμούς, μεταφέρονται στο Ελληνικό Δημόσιο. Η κινητή και ακίνητη περιουσία των καταργηθέντων ή καταργούμενων Κ.Α.Φ. περιέρχεται στο Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και για τη μεταβίβαση της κυριότητας των ακινήτων εκδίδεται διαπιστωτική πράξη με την οποία μεταγράφονται ατελώς στα βιβλία μεταγραφών των οικείων υποθηκοφυλακείων ή κτηματολογικών γραφείων. Οι μεταβιβάσεις αυτές δεν υπόκεινται σε τέλη και δικαιώματα υπέρ του Δημοσίου, δήμων ή τρίτων. Το αρχείο των καταργηθέντων ή καταργούμενων με τις διατάξεις του παρόντος νόμου Κ.Α.Φ. διατηρείται και φυλάσσεται στις οικείες Λιμενικές Αρχές ή στις οικείες Υπηρεσίες Επιθεώρησης Εργασιακών Σχέσεων του Σ.ΕΠ.Ε.. Υφιστάμενες μισθώσεις ακινήτων των διαλυόμενων- καταργούμενων Κ.Α.Φ. λύονται αζημίως το αργότερο μέχρι τις 31.12.2016. ε. Εκκρεμείς δίκες κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου δεν επηρεάζουν την κατάργηση των Κ.Α.Φ.. στ. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης ρυθμίζεται κάθε θέμα αναγκαίο για την ολοκλήρωση της διάλυσης- κατάργησης των Κ.Α.Φ. που δεν προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 48 του Ν. 4250/2014. ζ. Κάθε άλλη γενική ή ειδική διάταξη που είναι αντίθετη με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου καταργείται...».

14. Οι διατάξεις των άρθρων 72 και 77 ΑΚ, ορίζουν η πρώτη μεν ότι «μόλις το νομικό πρόσωπο διαλυθεί, βρίσκεται αυτοδικαίως σε εκκαθάριση. Ωσότου περατωθεί η εκκαθάριση και για τις ανάγκες της θεωρείται ότι υπάρχει» και η δεύτερη ότι «Η περιουσία νομικού προσώπου που διαλύθηκε, αν ο νόμος ή η συστατική πράξη ή το καταστατικό δεν ορίζει διαφορετικά, ή το αρμόδιο όργανο δεν αποφάσισε διαφορετικά, περιέρχεται στο δημόσιο ...».

ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ

Από τις προαναφερθείσες διατάξεις, ερμηνευόμενες αυτοτελώς αλλά και σε συνδυασμό μεταξύ τους, ενόψει και του όλου νομικού πλαισίου, εντός του οποίου εντάσσονται και του σκοπού που εξυπηρετούν, συνάγονται τα ακόλουθα:

15. Δια των διατάξεων της παραγράφου 7 του άρθρου μόνου του κωδικοποιημένου ν. 5167/1931 (άρθρο 11 του π.δ/τος της 4/9 Μαρτίου 1932) και τις μετέπειτα σχετικές τροποποιήσεις και συμπληρώσεις αυτού, προβλέφθηκε ο σχηματισμός κεφαλαίων από εισφορές των

φορτοεκφορτωτών και φορτοπαραληπτών, με σκοπό, μεταξύ άλλων, τη χορήγηση αποζημίωσης στους υποχρεωτικώς υπαγόμενους σε αυτά φορτοεκφορτωτές, λόγω οριστικής αποχώρησης αυτών από το επάγγελμά τους, καθώς και στο πάσης φύσεως προσωπικό αυτών, κατόπιν αίτησής του. Τα σχηματισθέντα κατά τους ορισμούς των οικείων διατάξεων κεφάλαια επονομάσθηκαν δια του άρθρου 5 παρ. 1 του ν. 6178/1934 «Κεφάλαια Αποζημιώσεως Φορτοεκφορτωτών» (Κ.Α.Φ.) και κατέστησαν υποκείμενα δικαιωμάτων και υποχρεώσεων. Για τη σύσταση των ως άνω κεφαλαίων απαιτείτο, όπως η σχετική διαδικασία τροποποιήθηκε με το άρθρο 6 του π.δ/τος 1254/1943, απόφαση του Υπουργού Εργασίας, μετά από πρόταση της αρμόδιας Επιτροπής Ρυθμίσεως Φορτοεκφορτώσεων. Ενδεικτικώς αναφέρεται η υπ' αριθμ. 50312/11188/1959 απόφαση του Υπουργού Εργασίας «Περί εγκρίσεως Κανονισμού Λειτουργίας, Διοικήσεως και Παροχών Κ.Α.Φ. Ξηράς Πειραιώς». Ο ως άνω Κανονισμός, όπως είχε τροποποιηθεί και συμπληρωθεί, κωδικοποιήθηκε με την υπ' αριθμ. ΕΡ 358478/5/20-11-1980 απόφαση του Νομάρχη Αττικής (Διαμέρισμα Πειραιώς) «Περί τροποποιήσεως, συμπληρώσεως και κωδικοποιήσεως του Κανονισμού Λειτουργίας, Διοικήσεως και Παροχών Κ.Α.Φ. Ξηράς Πειραιώς» (ΦΕΚ Β' 1175), στην οποία προβλέπονται, μεταξύ άλλων, τα εξής: «Άρθρον 1. Το δια της υπ' αριθ. 53884/Σ.1016/17-9-1940 αποφάσεως Υπουργού Εργασίας (Φ.Ε.Κ. 211/Β/25-9-1940) συσταθέν Κεφάλαιον Αποζημιώσεως Φορτοεκφορτωτών Ξηράς Πειραιώς, αποτελεί Νομικόν Πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου, εδρεύει εις τον Πειραιά και υπάγεται εις τον έλεγχον και εποπτείαν του Υπουργείου Εργασίας. Άρθρον 2. 1. Σκοπός του Κ.Α.Φ. είναι η παροχή εφ' άπαξ αποζημιώσεως εις τα εις αυτά υπαγόμενα πρόσωπα ή εις τα μέλη της οικογενείας των, εν περιπτώσει οριστικής εξόδου των εκ του επαγγέλματος... 2. Εις το Κ.Α.Φ. υπάγονται υποχρεωτικώς: α) Πάντες οι φορτοεκφορτωταί... β) Οι υπάλληλοι του Κ.Α.Φ. κατόπιν αιτήσεώς των. Άρθρον 3. 1. Συμφώνως προς τας διατάξεις του άρθρου 5 του Ν. 6178/1937 το Κ.Α.Φ. Ξηράς Πειραιώς διοικείται υπό της Επιτροπής Ρυθμίσεως Φορτοεκφορτώσεων Ξηράς Πειραιώς ήτις έχει τας εξής αρμοδιότητας: α) Διαχειρίζεται την περιουσίαν του Κ.Α.Φ. συμφώνως προς τας διατάξεις του παρόντος Κανονισμού, των κειμένων νόμων και υπουργικών αποφάσεων ή διαταγών... Άρθρον 24. 1. Εις τας περί παροχών διατάξεις του παρόντος

υπάγονται και οι τακτικοί υπάλληλοι του Κ.Α.Φ. εφ' όσον έχουν υπαχθή ή θέλουν ζητήσει την υπαγωγήν των εις το Κ.Α.Φ. ... ' Άρθρον 25. Από της ισχύος του παρόντος καταργείται πάσα άλλη προγενεστέρα διάταξις αντικειμένη τω παρόντι ή ρυθμίζουσα άλλως τα του κανονισμού.». Η διαγραφομένη από τις ανωτέρω διατάξεις διαδικασία για τη σύσταση των Κ.Α.Φ. συνισταμένη, όπως προαναφέρθηκε, σε πρόταση της αρμόδιας Επιτροπής Ρύθμισης Φορτοεκφορτώσεων και απόφαση του Υπουργού Εργασίας, εφαρμοζόταν, κατ' αναλογία, και σε περίπτωση διάλυσης αυτών, καθ' όσον στη κείμενη νομοθεσία δεν υφίστατο άλλη νομοθετική ρύθμιση σχετικώς με τη διαδικασία διάλυσης των Κ.Α.Φ. Επίσης, στη κείμενη νομοθεσία δεν περιλαμβανόταν πρόβλεψη σχετικά με την τύχη της περιουσίας των Κ.Α.Φ. σε περίπτωση διάλυσης αυτών. Εφ' όσον το θέμα τούτο δεν ρυθμιζόταν ούτε από την σχετική περί σύστασης ή διάλυσης του Κ.Α.Φ. υπουργική απόφαση, εφαρμοζόταν και επί Κ.Α.Φ. η διάταξη του άρθρου 77 του Α.Κ. ορίζουσα την περιέλευση στο Δημόσιο της μετά το πέρας της εκκαθάρισης απομένουσας περιουσίας του νομικού προσώπου που διαλύθηκε (Γνωμ. Ν.Σ.Κ. 941/1958). Σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, συστήθηκαν, σε τοπικό επίπεδο, ειδικά Κ.Α.Φ. τα οποία και μετά την κατάργηση των σχετικών εξουσιοδοτικών διατάξεων με το εδαφ. 9 της υποπαραγράφου ΙΑ7 του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012, εξακολούθησαν να λειτουργούν με βάση τους οικείους Κανονισμούς Λειτουργίας, Διοικήσεως και Παροχών Κ.Α.Φ., ορισμένα δε εξ αυτών διαλύθηκαν, κατά τα έτη 2011 και 2012, με αποφάσεις του Υφυπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας (μετ' ανάθεση σε αυτόν της σχετικής αρμοδιότητας του Υπουργού), που ρύθμιζαν και την τύχη της περιουσίας τους, μετά τη διάλυση αυτών. Από τις αποφάσεις αυτές που περιλαμβάνονται σε κατάσταση της ερωτώσας Υπηρεσίας, ενδεικτικώς αναφέρεται η υπ' αριθ. Φ4α/22139/1527 Υπουργική απόφαση (ΦΕΚ Β' 3070/20.11.2012) «Κατάργηση πόρων και διάλυση του ΚΑΦ Λιμένος και Ξηράς Σύρου», η οποία, έχοντας υπόψη και την υπ' αριθ. 941/1958 γνωμοδότηση του Ν.Σ.Κ. ορίζει, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα: «1. Αποδεχόμαστε την πρόταση της Δ.Ε. του Κ.Α.Φ.Λ-Ξ Σύρου... και εγκρίνουμε: α) Την κατάργηση των πόρων υπέρ του ΚΑΦ Λ- Ξ Σύρου, που αφορά σχηματισμό Κεφαλαίου και τη διάλυση αυτού. β) Τα αποθεματικά κεφάλαια του Κ.Α.Φ. Λ-Ξ Σύρου, μετά την ολοσχερή εξόφληση τυχόν υποχρεώσεων και

την καταβολή των εφάπαξ αποζημιώσεων στους φορτ/τές όπως προβλέπεται στο παρακάτω (γ) εδάφιο, περιέρχονται αυτοδίκαια στο Ελληνικό Δημόσιο... γ) Στους τελευταίους φορτ/τές του ΚΑΦ Λ-Ξ Σύρου... χορηγείται εφάπαξ αποζημίωση... χωρίς να απαιτούνται οποιεσδήποτε άλλες προϋποθέσεις όπως αναφέρονται στον οικείο Κανονισμό του ΚΑΦ Λ-Ξ Σύρου... δ) Η τυχόν άλλη περιουσία (γραφεία, έπιπλα, Η/Υ κλπ) ΚΑΦ Λ-Ξ Σύρου περιέρχεται με απόφαση της Δ.Ε. του ΚΑΦ Λ-Ξ Σύρου, με την κατάργησή του, στο Λιμεναρχείο Σύρου. 2. Η ολοκλήρωση κατάργησης πόρων υπέρ ΚΑΦ Λ-Ξ Σύρου επέρχεται μετά την εκτέλεση των ανωτέρω 1α, 1β, 1γ και 1δ ενεργειών...».

16. Με το άρθρο 10 του ν. 4109/2013 και από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού (23-01-2013) προβλέφθηκε η κατάργηση των Κεφαλαίων Αποζημίωσης Φορτοεκφορτωτών, τα οποία είχαν συσταθεί βάσει των διατάξεων της παραγράφου 7 του άρθρου μόνου του κωδικοποιημένου ν. 5167/1931, όπως είχε τροποποιηθεί και ίσχυε και η συγχώνευσή τους σε ενιαίο συνιστώμενο Ν.Π.Δ.Δ. με την επωνυμία «Ενιαίο Κεφάλαιο Αποζημίωσης Φορτοεκφορτωτών» (Ε.Κ.Α.Φ.), υπό την εποπτεία του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας (παρ. 1), προσδιορίσθηκε ως σκοπός της σύστασης του Ε.Κ.Α.Φ. η παροχή εφάπαξ αποζημιώσεως στα υπαγόμενα σε αυτό πρόσωπα (παρ. 2), προβλέφθηκε ότι η Διοίκηση του Ε.Κ.Α.Φ. αποτελείται από Πρόεδρο και επταμελές Διοικητικό Συμβούλιο, που ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας (παρ. 3) και ορίσθηκε ρητώς ότι το Ε.Κ.Α.Φ. υποκαθίσταται, αυτοδικαίως, σε όλα τα δικαιώματα, υποχρεώσεις και έννομες σχέσεις των καταργούμενων και συγχωνευόμενων Κ.Α.Φ., ως καθολικός διάδοχος αυτών και ότι η τυχόν δίκες των συγχωνευόμενων Κ.Α.Φ. συνεχίζονται από αυτό χωρίς καμία άλλη διατύπωση και χωρίς να επέρχεται βίαιη διακοπή τους (παρ. 9). Περαιτέρω, με τις διατάξεις του άρθρου αυτού ρυθμίσθηκε κάθε ειδικότερο θέμα που αφορούσε στη λειτουργία, διοίκηση, οικονομική διαχείριση του Ε.Κ.Α.Φ., καθώς και στην υπηρεσιακή κατάσταση του προσωπικού του και στα περιουσιακά στοιχεία των καταργούμενων Κ.Α.Φ. και του συνιστώμενου νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου. Ειδικότερα, για τα αποθεματικά των Κ.Α.Φ., που συγχωνεύονταν, ορίσθηκε ότι εντάσσονται, ως αποθεματικά στο Ε.Κ.Α.Φ., υπό την ιδιότητα του οιονεί καθολικού διαδόχου αυτών, σε χωριστές

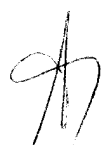
κατηγορίες, με χωριστές μερίδες και προβλέφθηκε ότι, με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας, μετά από πρόταση του Δ.Σ. του Ε.Κ.Α.Φ. κατόπιν αίτησης των δικαιούχων, τα επιμέρους αποθεματικά μπορούν να καταργούνται και να διανέμονται αυτοτελώς στους αντίστοιχους δικαιούχους τους (παρ. 5β). Επίσης, στο πλαίσιο της καθολικής διαδοχής, προβλέφθηκε η μεταφορά του προσωπικού των Κ.Α.Φ. που συγχωνεύονταν με την ίδια σχέση στο Ε.Κ.Α.Φ. και η κατάταξη αυτού σε αντίστοιχες θέσεις, περί των οποίων θα προέβλεπε ο Κανονισμός, Λειτουργίας, Διοίκησης και Παροχών του Ε.Κ.Α.Φ., (παρ. 7) ενώ όσον αφορά θέματα περιουσίας ορίσθηκε ειδικότερα ότι η κυριότητα και κάθε άλλο εμπράγματο δικαίωμα επί της κινητής και ακίνητης περιουσίας των καταργούμενων και συγχωνευόμενων Κ.Α.Φ. περιέρχονται αυτοδικαίως, χωρίς την τήρηση οποιουδήποτε τύπου, πράξης ή συμβολαίου, ατελώς και χωρίς αντάλλαγμα στο συνιστώμενο Ν.Π.Δ.Δ. το οποίο έχει στο εξής την αποκλειστική χρήση και διαχείριση των καταργούμενων Κ.Α.Φ. (παρ. 8). Περαιτέρω όμως, προβλέφθηκε ότι οι αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου, η οργάνωση, η διάρθρωση και οι αρμοδιότητες των υπηρεσιών του Ε.Κ.Α.Φ., οι θέσεις προσωπικού στις οποίες κατατάσσεται το προσωπικό των Κ.Α.Φ., το οποίο μεταφέρεται με την ίδια σχέση στο Ε.Κ.Α.Φ., τα θέματα οικονομικής διαχείρισης, προϋπολογισμού, διοίκησης και διαχείρισης αποθεματικών και περιουσίας, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια καθορίζονται με τον Κανονισμό Λειτουργίας, Διοίκησης και Παροχών του Ε.Κ.Α.Φ., ο οποίος εγκρίνεται με διάταγμα, που εκδίδεται, ύστερα από εισήγηση του Διοικητικού Συμβουλίου (παρ. 6α και β). Κατά ταύτα, για την έναρξη λειτουργίας του Ε.Κ.Α.Φ. και τη συντέλεση της προβλεπόμενης στο νόμο αυτό καθολικής διαδοχής, με τη λειτουργική συγχώνευση των Κ.Α.Φ. σε αυτό, απαιτείτο η έκδοση του διατάγματος που προβλεπόταν στην παρ. 6 του ως άνω άρθρου του ανωτέρω νόμου.

17. Με τη παράγραφο 2 του άρθρου 40 του ν. 4144/2013, (έναρξη ισχύος αυτού από 18-04-2013) προστέθηκαν στο τέλος του άρθρου 10 του Ν. 4109/2013 μεταβατικές διατάξεις που αφορούσαν την παράταση λειτουργίας των Κ.Α.Φ. μέχρι τη συντέλεση της συγχώνευσής τους στο Ε.Κ.Α.Φ., το οποίο δεν είχε ξεκινήσει ακόμη τη λειτουργία του, καθώς το Δ.Σ. αυτού δεν είχε ακόμα συγκροτηθεί. Συγκεκριμένα, στο τέλος του άρθρου 10 του ν. 4109/2013

προστέθηκε νέα παράγραφος 10, σύμφωνα με την οποία, μέχρι την έγκριση του προϋπολογισμού του Ε.Κ.Α.Φ., τα Κ.Α.Φ. που συγχωνεύονται μέχρι τις 30-06-2013 εξακολουθούν να λειτουργούν με προϋπολογισμούς, που εγκρίνονται από τους Γενικούς Γραμματείς των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων και να πραγματοποιούνται δαπάνες και μετά τις 31-1-2013 (εδαφ. α). Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση του νόμου αυτού, όσον αφορά το άρθρο 40, «... δίδεται η δυνατότητα οι υπάρχουσες την 11-11-2012 Διοικούσες Επιτροπές των Κεφαλαίων Αποζημίωσης Φορτοεκφορτωτών (Κ.Α.Φ.) να εξακολουθήσουν να λειτουργούν μέχρι τη συγχώνευση των Κ.Α.Φ. στο Ενιαίο Κεφάλαιο Αποζημίωσης Φορτοεκφορτωτών του άρθρου 10 του Ν. 4109/2013...».

18. Η ανωτέρω προθεσμία της παραγράφου 2 του άρθρου 40 του ν. 4144/2013, σύμφωνα με το άρθρο 102 παρ. 4α του ν. 4172/2013, παρατάθηκε μέχρι 31-12-2013 και τα Κ.Α.Φ. εξακολούθησαν να λειτουργούν με προϋπολογισμούς και απολογισμούς που εγκρίνονταν από τους Γενικούς Γραμματείς των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων. Περαιτέρω, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 102 παρ. 4β του ν. 4172/2013, με το οποίο αντικαταστάθηκε ατότου ίσχυσε το εδαφ. γ' της παραγράφου 10 του άρθρου 10 του ν. 4109/2013, όπως προστέθηκε με τη παράγραφο 2 του άρθρου 40 του ν. 4144/2013, οι υπάρχουσες την 11-11-2012 Διοικούσες Επιτροπές των Κ.Α.Φ. εξακολούθησαν να ασκούν τις αρμοδιότητές τους σύμφωνα με τις οικείες κανονιστικές διοικητικές πράξεις και παρατάθηκε η θητεία τους, σε περίπτωση λήξεως αυτής, μέχρι 31-12-2013. Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση του νόμου αυτού, όσον αφορά το άρθρο 102, «Με την προτεινόμενη ρύθμιση της παραγράφου 4 επιλύονται προβλήματα τα οποία προέκυψαν κατά την αρχική φάση λειτουργίας του Ενιαίου Κεφαλαίου Αποζημίωσης Φορτοεκφορτωτών (ΕΚΑΦ) και έτσι δίδεται η δυνατότητα τα υπάρχοντα σήμερα ΚΑΦ Λιμένων και Ξηράς να συνεχίσουν να λειτουργούν μέχρι 31.12.2013 και το ΕΚΑΦ να λειτουργήσει πλήρως για την επιτέλεση του σκοπού του από 1.1.2014. Επίσης επιλύονται προβλήματα που αφορούν τη λειτουργία των ΚΑΦ μέχρι 31.12.2013, λήξης της θητείας ή αναπλήρωσης μελών και προέδρου των Διοικουσών Επιτροπών αυτών...».

19. Ακολούθως, σχετικώς με την έναρξη λειτουργίας του Ε.Κ.Α.Φ. με την παράγραφο 1 του άρθρου 48 του ν. 4250/2014, ορίσθηκε ότι η λειτουργία

του Ε.Κ.Α.Φ. αρχίζει μετά την έγκριση του προϋπολογισμού του και την έκδοση του διατάγματος που προβλέπεται στην παράγραφο 6 του άρθρου 10 του ν. 4109/2013. Δεδομένου όμως ότι, μέχρι την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού (26-03-2014) δεν είχε εκδοθεί ο Κανονισμός Λειτουργίας, Διοίκησης και Παροχών του Ε.Κ.Α.Φ. και δεν είχε εγκριθεί ο προϋπολογισμός του, με νέα νομοθετική παρέμβαση της παραγράφου 2 του ως άνω άρθρου του ανωτέρω νόμου, η προθεσμία της παραγράφου 4α του άρθρου 102 του ν. 4172/2013 παρατάθηκε μέχρι 31-12-2014 και τα Κ.Α.Φ. εξακολούθησαν να λειτουργούν, να πραγματοποιούν δαπάνες και να εκπληρώνουν τους σκοπούς τους, σύμφωνα με τους οικείους Κανονισμούς Διοίκησης, Λειτουργίας και Παροχών των Κ.Α.Φ., τους προϋπολογισμούς και απολογισμούς - ισολογισμούς, που εγκρίνονταν από τους Γενικούς Γραμματείς των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, ενώ με την παρ. 3 του ιδίου ως άνω άρθρου η προθεσμία της παρ. 4β του άρθρου 102 του ν. 4172/2013 παρατάθηκε ωσαύτως, μέχρι 31-12-2014. Επίσης, με την παρ. 2 του άρθρου 48 του ν. 4250/2014, παρασχέθηκε η δυνατότητα στις Διοικούσες Επιτροπές των Κ.Α.Φ., που εξακολουθούσαν να ασκούν τις αρμοδιότητές τους, κατά τα προεκτεθέντα, να τροποποιούν τους οικείους Κανονισμούς Διοίκησης, Λειτουργίας και Παροχών των Κ.Α.Φ., και να προβαίνουν σε αναλογική απομείωση των ποσών των εφάπαξ παροχών. Περαιτέρω, εκτός από το θέμα της παράτασης της λειτουργίας των Κ.Α.Φ. και της συνέχισης της θητείας των Διοικουσών Επιτροπών αυτών, με τις διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 48 του ν. 4250/2014, δόθηκε η δυνατότητα να διαλύονται τα Κ.Α.Φ. και να διανέμονται τα αποθεματικά τους. Ειδικότερα, δόθηκε η δυνατότητα στα Κ.Α.Φ. που δεν είχαν διαλυθεί πριν την έναρξη ισχύος του άρθρου 10 του ν. 4109/2013 (18-04-2013), τα οποία εξακολουθούσαν να λειτουργούν μέχρι 31-12-2014, με αποφάσεις των Διοικουσών Επιτροπών, που εγκρίνονται από τον Υπουργό Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας να διαλύονται και τα εναπομείναντα αποθεματικά κεφάλαια αυτών μετά την ολοσχερή εξόφληση των πάσης φύσεως προς τρίτους υποχρεώσεων, να διανέμονται στα έχοντα δικαίωμα πρόσωπα προς απόληψη εφάπαξ αποζημίωσης (φορτοεκφορτωτές και υπαλλήλους) ανάλογα των ετών συμμετοχής τους στο οικείο Κ.Α.Φ. μέχρι 31-12-2013 και ορίσθηκε ότι από την εξάντληση του οικείου λογαριασμού, θα εξαντλείται κάθε οικονομική υποχρέωση του Κ.Α.Φ., λογιζομένου του

δικαιώματος προς απόληψη εφάπαξ αποζημίωσης εκάστου δικαιούχου ως πλήρως ικανοποιημένου, ακόμη και στη περίπτωση, που, λόγω οικονομικής αδυναμίας και λόγω έλλειψης των αναγκαίων αποθεματικών των Κ.Α.Φ., αυτός δεν έχει λάβει, μέχρι την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, το σύνολο ή μέρος της εφάπαξ αποζημίωσης που δικαιούταν, ενώ τυχόν οικονομικές απαιτήσεις κάθε είδους των δικαιούχων των Κ.Α.Φ από τον κρατικό προϋπολογισμό δεν θα ικανοποιούνται. Περαιτέρω, ορίσθηκε ότι τα τυχόν αδιάθετα κεφάλαια μετά την ολοσχερή καταβολή των υποχρεώσεων και τη διανομή των αποθεματικών, καθώς και η κινητή και ακίνητη περιουσία, ο εξοπλισμός και τα περιουσιακά στοιχεία των Κ.Α.Φ. που διαλύονται περιέρχονται αυτοδίκαια, χωρίς την τήρηση οποιουδήποτε τύπου, πράξης ή συμβολαίου, ατελώς και χωρίς αντάλλαγμα στο Ε.Κ.Α.Φ., το οποίο έχει στο εξής την αποκλειστική κυριότητα, χρήση και διαχείριση αυτών, ενώ προβλέφθηκε και η λύση αζημίως των υφισταμένων μισθώσεων ακινήτων μέχρι τις 31-12-2013. Επίσης ορίσθηκε ότι χρηματικά διαθέσιμα και εν γένει αποθεματικά κεφάλαια των Κ.Α.Φ., τα οποία έχουν διαλυθεί ή δεν λειτουργούν για τουλάχιστον μία τριετία και είναι κατατεθειμένα σε οποιαδήποτε Τράπεζα ή εναπομείναντα κεφάλαια των Κ.Α.Φ., τα οποία τηρούνται σε αδρανείς τραπεζικούς λογαριασμούς με αποφάσεις του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας και αφού έχουν εξοφληθεί οι τυχόν εφάπαξ αποζημιώσεις των φορτοεκφορτωτών και οι προς τρίτους υποχρεώσεις τους περιέρχονται αυτοδίκαια στο Ε.Κ.Α.Φ. και μεταφέρονται ως έσοδά του, ενώ εξάλλου ορίσθηκε ότι η ρύθμιση αυτή εφαρμόζεται ανάλογα και για τα χρηματικά διαθέσιμα που υπάρχουν στους λογαριασμούς επιδομάτων. Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση του νόμου αυτού, όσον αφορά το άρθρο 48 η παράταση λειτουργίας των Κ.Α.Φ. μέχρι 31-12-2014, κρίθηκε επιβεβλημένη «... καθ' όσον δεν έχει επέλθει ακόμη η λειτουργική συγχώνευσή τους στο Ενιαίο Κεφάλαιο Αποζημίωσης Φορτοεκφορτωτών και δεν έχει εκδοθεί το Προεδρικό Διάταγμα έγκρισης Κανονισμού Λειτουργίας, Διοίκησης και Παροχών του Ε.Κ.Α.Φ. που προβλέπεται στο άρθρο 10 παρ. 6.α του 4109/2013». (Οι προθεσμίες του άρθρου 48 του ν. 4250/2014 (Α' 74) παρατάθηκαν με την παρ. 1.Β. του άρθρου 68 του Ν. 4316/2014 (ΦΕΚ Α' 270) μέχρι 30.6.2015, και με τη παρ. 1.Α του άρθρου 74 του Ν. 4331/2015 (ΦΕΚ Α' 69), μέχρι 31.12.2015).

20. Κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 48 παρ. 4 του ν. 4250/2014 εκδόθηκαν υπουργικές αποφάσεις περί κατάργησης πόρων και διάλυσης Κ.Α.Φ., (που εξακολουθούσαν να λειτουργούν, καθόσον το Ε.Κ.Α.Φ. δεν είχε ξεκινήσει ακόμα την λειτουργία του, λόγω της μη έκδοσης του διατάγματος της παρ. 6 του άρθρου 10 του ν. 4109/2013), με τις οποίες μετά από αποφάσεις των Διοικουσών Επιτροπών των Κ.Α.Φ. καθορίζονταν ο τρόπος και η διαδικασία διανομής των τυχόν εναπομεινάντων αποθεματικών, μετά την ολοσχερή εξόφληση των υποχρεώσεων προς τρίτους και η τύχη των τυχόν αδιάθετων κεφαλαίων καθώς και των περιουσιακών εν γένει στοιχείων των διαλυόμενων Κ.Α.Φ. και προβλεπόταν ότι η ολοκλήρωση διάλυσης των Κ.Α.Φ. θα επερχόταν μετά την εκτέλεση των προβλεπόμενων από τις οικείες Υπουργικές Αποφάσεις ενεργειών, καθώς και με την κατάρτιση των σχετικών απολογισμών και την υποβολή τους για έγκριση από την αρμόδια Αποκεντρωμένη Διοίκηση. Από τις αποφάσεις αυτές, που περιλαμβάνονται σε κατάσταση της ερωτώσας υπηρεσίας, ενδεικτικώς αναφέρεται η υπ' αριθ. 44297/2572 (ΦΕΚ Β' 3453/23-12-2014) απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, με την οποία αποφασίσθηκαν, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 48 του ν. 4250/2014, τα ακόλουθα: «1. Εγκρίνουμε την απόφαση της Διοικούσας Επιτροπής του Κ.Α.Φ. Ξηράς Πειραιά, η οποία ελήφθη την 14-11-2014, σύμφωνα με την οποία καταργούνται οι πόροι υπέρ Κ.Α.Φ. Ξηράς Πειραιά που αφορά σχηματισμό Κεφαλαίου Αποζημίωσης Φορτοεκφορτωτών Ξηράς Πειραιά και τη διάλυση αυτού. 2. Τα εναπομείναντα αποθεματικά κεφάλαια του Κ.Α.Φ. Ξηράς Πειραιά, μετά την ολοσχερή εξόφληση των πάσης φύσεως προς τρίτους τυχόν υποχρεώσεων, διανέμονται στα έχοντα δικαίωμα πρόσωπα προς απόληψη εφάπαξ αποζημίωσης (φορτοεκφορτωτές και υπαλλήλους)... Από της εξαντλήσεως του οικείου λογαριασμού, όπως προβλέπεται παραπάνω, εξαντλείται κάθε οικονομική υποχρέωση του Κ.Α.Φ., λογιζομένου του δικαιώματος προς απόληψη εφάπαξ αποζημίωσης εκάστου δικαιούχου ως πλήρως ικανοποιημένου. Τα ανωτέρω οριζόμενα ισχύουν και για τις τυχόν οφειλόμενες εφάπαξ αποζημιώσεις των δικαιούχων φορτοεκφορτωτών και υπαλλήλων του Κ.Α.Φ., οι οποίοι λόγω οικονομικής αδυναμίας και λόγω έλλειψης των αναγκαίων αποθεματικών του Κ.Α.Φ. δεν έχουν λάβει την, μέχρι ισχύος του Ν. 4250/2014, εφάπαξ αποζημίωση και δεν τους έχει καταβληθεί μερικά ή συνολικά η εφάπαξ

αποζημίωση. Τυχόν οικονομικές απαιτήσεις κάθε είδους των δικαιούχων του Κ.Α.Φ. από τον Κρατικό Προϋπολογισμό δεν ικανοποιούνται. Τυχόν αδιάθετα κεφάλαια μετά την ολοσχερή καταβολή των υποχρεώσεων και τη διανομή των αποθεματικών, καθώς και η κινητή και ακίνητη περιουσία, ο εξοπλισμός και τα περιουσιακά στοιχεία του Κ.Α.Φ. περιέρχονται αυτοδίκαια, χωρίς την τήρηση οποιουδήποτε τύπου, πράξης ή συμβολαίου, ατελώς και χωρίς αντάλλαγμα στο Ενιαίο Κεφάλαιο Αποζημίωσης Φορτοεκφορτωτών (Ε.Κ.Α.Φ.), με την επιφύλαξη των συνταγματικών διατάξεων περί δωρεών, κληρονομιών και κληροδοσιών, το οποίο έχει στο εξής την αποκλειστική κυριότητα, χρήση και διαχείριση των περιουσιακών στοιχείων του υπό διάλυση Κ.Α.Φ. Η κινητή περιουσία, ο εξοπλισμός και το αρχείο του υπό διάλυση Κ.Α.Φ. θα φυλάσσεται προσωρινά στα γραφεία του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας Πειραιά. Υφιστάμενες μισθώσεις ακινήτων του υπό διάλυση ΚΑΦ λύνονται αζημίως το αργότερο μέχρι τις 31.12.2014. 3. Η ολοκλήρωση διάλυσης του Κ.Α.Φ. Ξηράς Πειραιά επέρχεται μετά την εκτέλεση των ανωτέρω ενεργειών, καθώς και με την κατάρτιση των σχετικών απολογισμών και την υποβολή τους για έγκριση από την αρμόδια Αποκεντρωμένη Διοίκηση...».

21. Με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 50 του Ν. 4430/2016 προβλέπονται τα ακόλουθα: α) καταργείται το Ε.Κ.Α.Φ. από τη δημοσίευση του (31-10-2016), β) μέχρι τις 28-02-2017, διαλύονται τα υφιστάμενα κατά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού Κ.Α.Φ., και καταργούνται οι πόροι τους, σύμφωνα με τη διαδικασία, που προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 48 του Ν. 4250/2014, όπως ισχύει. Η διάλυση αυτή προϋποθέτει απόφαση της Διοικούσας Επιτροπής του διαλυόμενου Κ.Α.Φ., που υποβάλλεται προς έγκριση στον Υπουργό Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας. Επομένως η θητεία των Διοικουσών Επιτροπών των Κ.Α.Φ., που είχε λήξει την 31-12-2015, σύμφωνα με τα προεκτεθέντα παρατείνεται μέχρι την 28-02-2017, προκειμένου να ολοκληρώσουν τις διαδικασίες διάλυσης των Κ.Α.Φ. και κατάργησης των πόρων του, γ) τα εναπομείναντα κεφάλαια των Κ.Α.Φ., μετά την ολοσχερή εξόφληση των υποχρεώσεών τους, καθώς και τα χρηματικά διαθέσιμα των Κ.Α.Φ. που δεν λειτουργούν, δεν έχουν διαλυθεί ή καταργηθεί και παραμένουν σε τραπεζικούς λογαριασμούς μεταφέρονται στο ελληνικό δημόσιο. Η κινητή και ακίνητη περιουσία των Κ.Α.Φ. μετά την διάλυσή τους περιέρχεται στο Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής

Αλληλεγγύης, όχι αυτοδικαίως, αλλά με την διαδικασία, που προβλέπεται στις άνω διατάξεις, ενώ τυχόν υφιστάμενες μισθώσεις ακινήτων λύνονται αζημίως μέχρι τις 31-12-2016. Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση του νόμου αυτού, όσον αφορά το άρθρο 50, «Με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου καταργείται το Ενιαίο Κεφάλαιο Αποζημίωσης Φορτοεκφορτωτών (Ε.Κ.Α.Φ.) και διαλύονται τα εναπομείναντα Κεφάλαια Αποζημίωσης Φορτοεκφορτωτών (Κ.Α.Φ.) Λιμένος και Ξηράς, τα οποία δεν έχουν λόγο ύπαρξης μετά την απελευθέρωση του επαγγέλματος του φορτοεκφορτωτή με την υποπαράγραφο ΙΑ.7 («Ρυθμίσεις για το επάγγελμα του φορτοεκφορτωτή, τις επιχειρήσεις προσωρινής απασχόλησης, τα ιδιωτικά γραφεία ευρέσεως εργασίας για την εφαρμογή των νόμων 3919/2011 και 4038/2012») της παραγράφου ΙΑ του πρώτου άρθρου του ν. 4093/2012 («Έγκριση Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2013 – 2016. Επείγοντα Μέτρα Εφαρμογής του ν. 4046/2012 και του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2013 – 2016 Κώδικας Φορολογικής Απεικόνισης Συναλλαγών»). Άλλωστε, έχει ήδη καταργηθεί και διαλυθεί σχεδόν το σύνολο των Κ.Α.Φ. Λιμένος και Ξηράς. Σήμερα βρίσκονται σε λειτουργία μόλις τέσσερα (4) και κάποια βρίσκονται σε αδράνεια, δεδομένου ότι δεν υπάρχουν σωματεία και φορτοεκφορτωτές. Επιπλέον, ρυθμίζονται θέματα που αφορούν στη διανομή των κεφαλαίων των Κ.Α.Φ. στους δικαιούχους, στη μεταφορά των αδιάθετων χρηματικών πόρων στο Ελληνικό Δημόσιο, καθώς και της κινητής και ακίνητης περιουσίας αυτών και ορίζεται μεταβατικό διάστημα μέχρι τις 31.12.2016, προκειμένου να διαλυθούν τα υφιστάμενα Κ.Α.Φ. και να διανεμούν τα αποθεματικά τους στους δικαιούχους. Τέλος, παρέχεται νομοθετική εξουσιοδότηση ώστε με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, να ρυθμιστούν τα διαδικαστικά θέματα, που ανακύπτουν, όπως η έκδοση διαπιστωτικής πράξης μεταγραφής των ακινήτων, μεταφοράς των αποθεματικών κεφαλαίων, εκκαθάρισης υποχρεώσεων, το κλείσιμο τραπεζικών λογαριασμών, καθώς και τυχόν φορολογικές και ασφαλιστικές υποχρεώσεις των ήδη καταργηθέντων ή καταργούμενων Κ.Α.Φ.».

22.- Από την ερμηνεία των διατάξεων των άρθρων 72 και 77 ΑΚ προκύπτει ευθέως, ότι μετά από κάποιο νόμιμο τρόπο διάλυσης του νομικού προσώπου, επακολουθεί το στάδιο της εκκαθάρισης προς το συμφέρον των δανειστών

του και μέχρι την περάτωσή της θεωρείται αυτό, κατά πλάσμα δικαίου, ως υφιστάμενο για τις ανάγκες της εκκαθάρισης (Ν.Σ.Κ. 137/2011, 56/2016). Τα πρόσωπα, στα οποία, από το νόμο ή την συστατική πράξη ή το καταστατικό του διαλυθέντος νομικού προσώπου ή κατόπιν απόφασης του αρμοδίου οργάνου του, περιέρχεται η περιουσία του, μη έχοντα την ιδιότητα του οιονεί καθολικού διαδόχου, έχουν ενοχική αξίωση κατά του υπό εκκαθάριση τελούντος νομικού προσώπου, προς απόδοση των περιουσιακών στοιχείων που αποτελούν το εναπομείναν, μετά την εκκαθάριση, ενεργητικό, ενώ η περιέλευση στο δημόσιο προς απόδοση των περιουσιακών στοιχείων διαλυθέντος νομικού προσώπου γίνεται κατ' εξαίρεση, δηλαδή εφόσον δεν προβλέπεται διαφορετικά από το νόμο ή τη συστατική πράξη ή το καταστατικό ή το αρμόδιο όργανο δεν αποφάσισε διαφορετικά, η δε σχετική απαίτησή του τελεί υπό την αναβλητική αίρεση της ύπαρξης των εν λόγω στοιχείων μετά το πέρας της εκκαθάρισης. (Α.Π. 1196/2012). Εξάλλου, οιονεί καθολική διαδοχή, σε αντιδιαστολή προς την καθολική, αιτία θανάτου, διαδοχή του άρθρου 1710 Α.Κ. (κληρονομική διαδοχή), καλείται η εν ζωή καθολική διαδοχή (δηλ. μετάβαση του ενεργητικού και του παθητικού της περιουσίας του προσώπου σε έτερο). Η δύναμι νόμου οιονεί καθολική διαδοχή έχει την έννοια της αυτοδικαίως και άνευ οιασδήποτε δικαιοπραξίας ή διατύπωσης επερχόμενης υποκατάστασης του οιονεί καθολικού διαδόχου στο σύνολο των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων του οιονεί καθολικώς διαδεχομένου. Περίπτωση καθολικής διαδοχής αποτελεί η συγχώνευση νομικών προσώπων, η έννοια της οποίας, κατά το νόμο, είναι ότι με αυτή, το συγχωνευόμενο νομικό πρόσωπο παύει να υφίσταται χωρίς να μεσολαβήσει εκκαθάριση, εξαφανιζόμενο ως υποκείμενο δικαιωμάτων και υποχρεώσεων και συνιστάται νέο νομικό πρόσωπο, το οποίο υποκαθίσταται αυτοδικαίως σε όλα γενικώς τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του συγχωνευόμενου νομικού προσώπου, δίκην καθολικής διαδοχής (Α.Π. 697/2015, 622/2016).

23. Με τις προεκτεθείσες διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 50 του ν. 4430/2016 προβλέφθηκε η κατάργηση των πόρων και η διάλυση των υφισταμένων Κ.Α.Φ., μέχρι τις 28.02.2017 αφού μεσολαβήσει εκκαθάριση των υποχρεώσεών τους. Ειδικότερα προβλέφθηκε ότι, μετά την εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους έναντι τρίτων και την απόδοση του τυχόν υπολοίπου των αποθεματικών κεφαλαίων τους στα δικαιούμενα πρόσωπα, τυχόν αδιάθετα

κεφάλαια αυτών μεταφέρονται στο Ελληνικό Δημόσιο. Κατά ταύτα, η μεταφορά των αδιάθετων χρηματικών ποσών των Κ.Α.Φ. στο Ελληνικό Δημόσιο μετά την διάλυσή τους δεν είναι αυτοδίκαιη, αλλά επέρχεται μόνο μετά την πληρωμή όλων των δανειστών, το δε Ελληνικό Δημόσιο αποκτά ενοχικό δικαίωμα για την μεταβίβαση σε αυτό τυχόν αδιάθετων κεφαλαίων, υπό την αναβλητική αίρεση, ότι μετά την εκκαθάριση θα προκύψει ενεργητικό. Επίσης ορίσθηκε ότι, η κινητή και ακίνητη περιουσία των Κ.Α.Φ. περιέρχεται στο Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Η εν λόγω μεταβίβαση της κυριότητας των ακινήτων δεν είναι αυτοδίκαιη, αλλά χωρεί με την έκδοση διαπιστωτικής πράξης και τη μεταγραφή της πράξης αυτής στα βιβλία μεταγραφών του οικείου Υποθηκοφυλακείου και στο Κτηματολόγιο, κατά τα ειδικότερων αναφερόμενα στην οικεία υπουργική απόφαση, που εκδίδεται κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 2στ του Ν. 4430/2016. Από όλα τα ανωτέρω προκύπτει ότι το Ελληνικό Δημόσιο δεν έχει την ιδιότητα του οιονεί καθολικού διαδόχου των Κ.Α.Φ., αλλά είναι ειδικός διάδοχος αυτών που αποκτά μόνο δικαιώματα και δεν ευθύνεται για τυχόν χρέη αυτών.

24. Περαιτέρω, από την επισκόπηση του γράμματος των προειρημένων διατάξεων περί συστάσεως του Ενιαίου Κεφαλαίου Αποζημίωσης Φορτοεκφορτωτών (ΕΚΑΦ) ως ΝΠΔΔ, αλλά και το σκοπό που υπηρετούν, προκύπτει ότι το ΕΚΑΦ, στο οποίο συγχωνεύονται (άρα καταργούνται, ν. 4109/2013, άρθρ. 10 παρ.1), τα Κεφάλαια Αποζημίωσης Φορτοεκφορτωτών (ΚΑΦ), αναλαμβάνει πλήρως και ενιαίως το αντικείμενο των ΚΑΦ, το οποίο πλέον συνίσταται σε καταβολή εφ' άπαξ αποζημίωσης (ν. 4109/2013, άρθρ.10 παρ.2) Προβλέφθηκε περαιτέρω, μεταξύ άλλων, ότι τα αποθεματικά των ΚΑΦ συγχωνεύονται στο ΕΚΑΦ (Ν.4109/2013, άρθρ. 10 παρ.5 περ.β'). Παρατηρείται όμως ότι, παρά τις ως άνω ρυθμίσεις, ο νομοθέτης επέλεξε στη συνέχεια με αλληπάλληλες μεταγενέστερες διατάξεις να διατηρήσει τη λειτουργία των ΚΑΦ, αναβάλλοντας την έναρξη της λειτουργίας του ΕΚΑΦ, το οποίο παρέμεινε ανενεργό. Εν τέλει και ως κατακλείδα στη συνεχή αναβολή της έναρξης λειτουργίας του ΕΚΑΦ, δηλαδή της άσκησης της αρμοδιότητας που του δόθηκε για την παροχή εφ' άπαξ, το ΕΚΑΦ καταργήθηκε (ν. 4430/2016, άρθρ.50 παρ.2 περ.α'). Η κατάλυση της νομικής προσωπικότητας του ΕΚΑΦ επήλθε αυτοδικαίως εκ του νόμου από 31-10-2016 (ημερομηνία

δημοσίευσης του ν. 4430/2016) χωρίς άλλη διατύπωση. Με βάση τα προλεχθέντα προκύπτει ότι το ΕΚΑΦ από το χρόνο σύστασής του μέχρι την κατάργησή του, ουδέποτε τέθηκε σε λειτουργία και κανένα κεφάλαιο των ΚΑΦ, όπως προέβλεπαν οι διατάξεις σύστασης, δεν περιήλθε στο ΕΚΑΦ, αφού η περιέλευση των κεφαλαίων εγγενώς προϋποθέτει το ΕΚΑΦ να λειτουργεί και να ασκεί τις αρμοδιότητές του. Άλλωστε, ο σκοπός των διατάξεων σύστασης και λειτουργίας του ΕΚΑΦ, όπως προεκτέθηκε ήταν να υποκαταστήσει τα ΚΑΦ και η λειτουργία του, και μόνο αυτή, προϋποθέτει την ύπαρξη κεφαλαίου. Κατά συνέπεια, αφού το ΕΚΑΦ ουδέποτε τέθηκε σε λειτουργία, ουδείς λόγος μπορεί να γίνει περί τυχόν διαδοχής ή όχι του Δημοσίου στα κεφάλαια του ΕΚΑΦ, το οποίο, όπως ήδη αναπτύχθηκε, δεν απέκτησε ούτε ηδύνατο να αποκτήσει κεφάλαια, ώστε να τεθεί ζήτημα διαδοχής τους.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

25. Κατ' ακολουθία των προεκτεθέντων, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Στ' Τμήμα) γνωμοδοτεί, ομόφωνα, ότι επί του τεθέντος ερωτήματος προσήκει η απάντηση, ότι το Ελληνικό Δημόσιο δεν είναι καθολικός διάδοχος των καταργηθέντων Κεφαλαίων Αποζημίωσης Φορτοεκφορτωτών (Κ.Α.Φ.) ούτε του καταργηθέντος Ενιαίου Κεφαλαίου Αποζημίωσης Φορτοεκφορτωτών (Ε.Κ.Α.Φ.).

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα, 07 - 08 - 2019

Η Προεδρεύουσα - Εισηγήτρια

Ασημίνα Ροδοκάλη

Νομική Σύμβουλος του Κράτους